

FUNDACJA
IM. STEFANA
BATOREGO

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. | 48-22 | 5360200
fax | 48-22 | 5360220
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Program Przeciw Korupcji

Warszawa, 30 lipca 2010 r.

Szanowny Pan
Waldy Dzikowski
Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej
do rozpatrzenia niektórych projektów ustaw
z zakresu prawa wyborczego (NOW)

Szanowny Panie Przewodniczący,

1. W art. 288 § 1 projektu Kodeksu wyborczego określono wysokość limitu wydatków na kampanię wyborczą komitetów wyborczych biorących udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Wysokość tego limitu „jest wyznaczona kwotą 60 groszy przypadającą na każdego wyborcę w kraju ujętego w rejestrze wyborców”.

Propozycja ta oznacza blisko **2-krotny wzrost limitu wydatków na kampanię** w porównaniu z rozwiązaniem obecnie obowiązującym w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, gdzie limit w kampanii wyborczej w 2009 r. wynosił 34 grosze¹ na każdego wyborcę. W naszej ocenie **wzrost limitu** wydatków na kampanie wyborczą do Parlamentu Europejskiego **nie jest właściwy**.

Można uznać, że jednym z celów opracowania Kodeksu wyborczego, oprócz ujednolicenia regulacji dotyczących finansowania kampanii wyborczej, było m.in. ograniczenie kosztów tych kampanii. Przykładem rozwiązania realizującego ten cel jest art. 88 § 2 zabraniający umieszczania plakatów i hasel wyborczych o powierzchni większej niż 2m². Proponowane zwiększenie limitu wydatków na kampanię do Parlamentu Europejskiego realizację tego celu niewątpliwie utrudnia lub wręcz uniemożliwia.

W odpowiedzi na pojawiające się opinie, że limit wydatków w kampanii do Parlamentu Europejskiego jest niewystarczający do przeprowadzenia kampanii wyborczej, wydaje nam się, że obawy te są nieuzasadnione, ponieważ w kampanii do PE w 2009 r. przy limicie wydatków 10 351 733,84 zł tylko 2 komitety wyborcze (KW PiS i KW PSL) wydały więcej niż 10 mln zł. Należy też zauważyć, że komitety te wydały 2,23 mln zł (KW

¹ Wysokość tej kwoty wynika z waloryzacji kwoty 30 gr, wymienionej w art. 89 ordynacji wyborczej do PE, rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie podwyższenia kwoty wyznaczającej limit wydatków komitetu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

PiS) i 0,51 mln zł² (KW PSL) na reklamę na billboardach – przy wprowadzanym przez Kodeks wyborczy zakazie korzystania z tej formy reklamy oznacza to, że komitety te mogłyby o tyle więcej wydać na inne formy promocji, wciąż nie przekraczając ustawowego limitu wydatków (tj. 34 grosze na każdego wyborcę). Gdyby natomiast Kodeks wyborczy wprowadził dodatkowo ograniczenie w wydatkach na kampanię telewizyjną to ww. komitety mogłyby przeznaczyć na inne cele wyborcze kwoty (lub ich część) aż 4,8 mln zł (KW PiS) i 1,5 mln zł (KW PSL), które wydały na swoje kampanie telewizyjne.

2. Omawiając finansowanie kampanii do Parlamentu Europejskiego chcielibyśmy poruszyć również kwestię **obecności w kampanii do Parlamentu Europejskiego partii ogólnoeuropejskich**. W naszej ocenie wątpliwości w kampanii 2009 r. związane z organizacją kongresu ogólnoeuropejskiej partii w kontekście kampanii wyborczej jednej z partii wskazuje na konieczność nowelizacji przepisów ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego i określenia w niej roli podmiotów ponadnarodowych, takich jak np. frakcje PE.

Specyficzny, ogólnoeuropejski charakter wyborów do Parlamentu Europejskiego powinien znaleźć odzwierciedlenie w polskiej ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego poprzez **uwzględnienie udziału w kampanii wyborczej — również finansowego — partii ogólnoeuropejskich**. Podobny postulat, odnoszący się do wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie przepisów określających zasady finansowania kampanii wyborczych, znalazł się również w raporcie³ Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE opublikowanym we wrześniu 2009 r.

Przykładowo można by rozważyć dopuszczenie ściśle limitowanego (np. w wysokości 5-10% limitu wydatków komitetu) udziału finansowego lub rzeczowego partii ogólnoeuropejskiej w organizacji wspólnych imprez wyborczych bądź druku wspólnych materiałów wyborczych.

Podsumowując, zwracamy się z prośbą o pozostawienie przez Komisję Nadzwyczajną wielkości limitu wydatków w kampanii do Parlamentu Europejskiego na obecnie obowiązującym poziomie oraz rozważenie uwzględnienia udziału w kampanii wyborczej partii ogólnoeuropejskich.

Z wyrazami szacunku

/-/

Adam Sawicki
Program Przeciw Korupcji
Fundacji im. Stefana Batorego

² Dane za: *Analiza wydatków wyborczych* [w:] *Wybory do Parlamentu Europejskiego 2009; Monitoring wydatków wyborczych*, Warszawa 2010.

³ *Campaign Regulations and Campaign and Party Financing*, w: *Elections to the European Parliament*, 4–7 June 2009, OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, Warsaw 22.09.2009, http://www.osce.org/documents/odihr/2009/09/39652_en.pdf